

Кваліфікаційна робота

Методичні рекомендації до її виконання
для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності В11 «Філологія (за спеціалізаціями)»,
спеціалізація В11.033 «Слов'янські мови та літератури
(переклад включно), перша – польська»

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

*Методичні рекомендації до її виконання
для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності В11 «Філологія (за спеціалізаціями)»,
спеціалізація В11.033 «Слов'янські мови та літератури
(переклад включно), перша – польська»*

*Затверджено на засіданні
кафедри слов'янської філології.
Протокол від 22.04.2026 № 10*

Кваліфікаційна робота : методичні рекомендації до її виконання для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності В11 «Філологія (за спеціалізаціями)», спеціалізація В11.033 «Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – польська» / Н. М. Торчинська. Хмельницький : ХНУ, 2026. 38 с.

Укладач: Торчинська Н. М., канд. філол. наук, доц.

Відповідальна за випуск: Торчинська Н. М., канд. філол. наук, доц.

Редактор-коректор: Яремчук В. С.

Технічне редагування і верстка: Чопенко О. В.

Макетування та друк здійснено редакційно-видавничим відділом Хмельницького національного університету (м. Хмельницький, вул. Інститутська, 7/1). Підп. до друку 11.06.2026. Зам. № 77с/26, електронне видання, 2026.

© ХНУ, 2026

ВСТУП

Кваліфікаційна робота – завершальний етап підготовки здобувачів вищої освіти-перекладачів, які поряд зі знаннями польської мови, літератури, основ перекладацької діяльності набувають в університеті також потрібних навичок самостійної науково-дослідної роботи. Робота виконується відповідно до освітньо-професійної програми «Філологія. Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – польська», складеної для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності B11 «Філологія (за спеціалізаціями)» за спеціалізацією B11.033 «Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – польська».

Мета кваліфікаційної роботи магістра полягає самостійному вирішенні актуальної науково-практичної проблеми в межах обраної спеціальності, що передбачає поглиблене вивчення предметної галузі, систематизацію існуючих знань, розробку власних пропозицій та їхню експериментальну (або теоретичну) апробацію, що підтверджує здатність магістра до проведення незалежного наукового дослідження та практичного застосування набутих компетентностей.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити такі **завдання**:

- обґрунтувати актуальність обраної теми, визначити об'єкт і предмет дослідження;

- проаналізувати та систематизувати теоретичні джерела, наукові концепції та підходи щодо ключових понять і проблем дослідження;

- схарактеризувати сучасний стан досліджуваної проблеми в теорії та/або практиці, виявити її недоліки та суперечності;

- згрупувати й проаналізувати досліджуваний матеріал за визначеними критеріями, використовуючи існуючі теоретичні класифікації або розробивши власну авторську типологію на їхній основі.

- здійснити експериментальну (або теоретичну) перевірку розроблених пропозицій, провести аналіз отриманих результатів та оцінити їх ефективність;

- сформулювати узагальнені висновки та спрогнозувати можливості подальшого впровадження й розвитку результатів дослідження.

Методичні рекомендації визначають чіткі орієнтири для самостійної дослідницької роботи здобувачів та регламентують процес підготовки й оформлення кваліфікаційних робіт.

1 ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ НАД ВИКОНАННЯМ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Робота над роботою починається з низки організаційних моментів.

Організаційний етап передбачає вибір (призначення) керівника кваліфікаційної роботи з-поміж науково-педагогічних працівників кафедри, вибір теми роботи, її конкретизацію, обґрунтування актуальності, визначення предмета і об'єкта дослідження, формулювання мети і завдань, складання змісту роботи і календарного плану виконання.

Керівник кваліфікаційної роботи:

- безпосередньо здійснює керівництво написанням роботи на консультаціях, зокрема в онлайн-режимі та в режимі відеозв'язку;
- видає завдання на роботу на початку її виконання;
- рекомендує здобувачу інформаційні джерела;
- рецензує частини роботи і завершений рукопис, регулярно (щотижня) консультує здобувача, контролює її виконання, якість; інформує кафедру про хід підготовки до захисту; у випадку недотримання календарного плану виконання роботи інформує про це гаранта ОПП і завідувача кафедри;
- надає відгук на роботу після завершення її виконання;
- допомагає у підготовці до захисту.

Здобувач вищої освіти:

- своєчасно отримує завдання і консультації від керівника роботи;
- дотримується календарного план-графіка її виконання;
- користується лабораторною, методичною та інформаційною базою кафедри слов'янської філології, Українсько-польського центру європейської інтеграції, університету, а також інших установ, з якими укладені угоди або в яких здобувач перебуває на практиці;
- самостійно обирає варіанти вирішення завдань роботи;
- при виконанні роботи враховує сучасні досягнення в галузі славістики й полоністики, тенденції розвитку сучасної польської мови, літератури і перекладознавства, керується принципами академічної доброчесності та наукової об'єктивності, ухвалює обґрунтовані рішення;
- відповідає за достовірність висновків, якість оформлення роботи та її відповідність методичним рекомендаціям і вимогам до оформлення, нормативним документам ХНУ;
- у встановлений термін подає роботу для перевірки керівнику і після усунення зауважень повертає для отримання його відгуку;
- проходить попередній захист роботи на кафедрі;
- особисто подає роботу, допущену до захисту, рецензенту; на його вимогу надає необхідні пояснення з питань, які розроблялися в ній (вносити будь-які зміни або виправлення в роботу після отримання відгуку керівника та рецензії – заборонено);
- надає кваліфікаційну роботу та супровідні документи секретарю екзаменаційної комісії (ЕК).

Орієнтовний графік її виконання здобувачем подано в таблиці 1.1.

Таблиця 1.1

Етап виконання кваліфікаційної роботи	Термін виконання
1 Вибір теми кваліфікаційної роботи, її затвердження, складання календарного графіка виконання роботи	Вересень
2 Обґрунтування актуальності обраної теми кваліфікаційної роботи, визначення об'єкта і предмета дослідження, формулювання його мети та завдань, вибір методів дослідження	
3 Опрацювання інформаційних джерел, збирання й аналіз фактичного матеріалу, написання розділів кваліфікаційної роботи	Жовтень – листопад
4 Обговорення результатів кваліфікаційної роботи (апробація)	
5 Формулювання висновків та оцінка отриманих результатів	Листопад
6 Усунення недоліків, підготовка остаточного варіанта тексту кваліфікаційної роботи	
7 Написання пояснювальної записки, оформлення кваліфікаційної роботи відповідно до вимог, врахування зауважень керівника	
8 Підготовка презентаційних матеріалів та попередній захист кваліфікаційної роботи	Грудень
9 Перевірка пояснювальної записки на відповідність вимогам оформлення (нормоконтроль)	
10 Перевірка на академічну доброчесність	
11 Отримання відгуку керівника кваліфікаційної роботи	
12 Рецензування кваліфікаційної роботи	
13 Підготовка доповіді та презентації результатів кваліфікаційної роботи для захисту	
14 Публічний захист кваліфікаційної роботи	

2 ВИБІР ТЕМИ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Кваліфікаційна робота – самостійне дослідження, що має внутрішню єдність і відображає хід та результати розробки обраної теми. Кваліфікаційна робота зі спеціальності В11.03 «Філологія. Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – польська» виконується українською мовою, проте ілюстративний матеріал необхідно подавати польською мовою (якщо в роботі передбачено порівняльний аналіз, то можна польською та українською мовами).

Важливим і відповідальним етапом у написанні роботи є вибір теми, яку здобувач обирає самостійно з-поміж низки тем, запропонованих викладачами кафедри (з можливим її корегуванням відповідно до бажання і можливостей здобувача) або ж пропонує власну тему.

Теми кваліфікаційних робіт розробляються на кафедрі слов'янської філології і затверджується на початку першого семестру їх навчання.

Тема роботи повинна бути актуальною, відповідати сучасному стану й перспективам розвитку філологічної науки, зокрема польської мови, літератури і перекладознавства. Крім того, її варто формулювати з урахуванням замовлень певних установ (бюро перекладів, закладів вищої освіти, закладів загальної середньої освіти, закладів із вивченням іноземних мов тощо), результатів перекладацької, педагогічної та інших практик, наукових досліджень здобувачів у процесі навчання.

Перелік тем викладачі супроводжують короткою анотацією, де зазначають орієнтовну мету, завдання, основні положення, які здобувач повинен розкрити в процесі написання кваліфікаційної роботи. Обрана ним тема і керівник затверджується наказом ректора по університету.

Кваліфікаційна робота здебільшого ґрунтується на дослідженнях тексту твору чи кількох творів певного автора або кількох авторів, що передбачає укладання картотеки мовних / літературних фактів, за допомогою якої здобувач здійснює всебічний текстовий аналіз джерельної бази, на основі якої систематизує, самостійно класифікує або критично адаптує наявні в науці класифікаційні моделі відповідно до мети й завдань дослідження.

3 СТРУКТУРА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Кваліфікаційна робота містить такі структурні елементи:

- титульний аркуш;
- завдання;
- анотацію;
- зміст;
- скорочення та умовні позначення (за необхідності);
- вступ;
- розділи основного тексту;
- висновки;
- перелік джерел посилання;
- додатки (за наявності).

Обсяг основного тексту роботи (без літератури і додатків) – 65 с. Додатки кількісно не обмежуються, але вони не повинні перевищувати обсяг кваліфікаційної роботи.

Титульний аркуш є першою сторінкою роботи, заповнюється українською мовою і містить назву університету, факультету і кафедри, на якій виконується робота; назву теми, відомості про виконавця і керівника роботи, підписи здобувача та відповідальних осіб (завідувача кафедри, керівника роботи, консультантів), рік виконання тощо (додаток А).

Завдання на кваліфікаційну роботу розміщується безпосередньо після титульного аркуша і містять таку інформацію: назва навчального закладу, факультету, кафедри; освітній рівень, галузь знань, спеціальність (спеціаліза-

ція), назва ОП; прізвище та ім'я здобувача і керівника; тема роботи, що затверджена відповідним наказом ректора університету; термін подання виконаної роботи, вихідні дані, зміст пояснювальної записки, перелік графічного матеріалу (за наявності), календарний план виконання роботи, підписи здобувача і відповідальних осіб (додаток Б).

Анотація (реферат) до кваліфікаційної роботи призначена для ознайомлення з її змістом і має бути стислою та інформативною. Анотація повинна містити: тему роботи; ім'я та прізвище її автора і керівника; обсяг пояснювальної записки і графічної частини, кількість таблиць, додатків, джерел згідно з переліком посилань; перелік ключових слів (5–15 слів або словосполучень); стислий опис виконаної роботи; підпис автора і дату подання роботи до захисту. Анотація повинна мати до 500 слів і розміщуватися на одній сторінці формату А4 (додаток В).

Зміст містить назви всіх розділів і підрозділів із вказівкою сторінок, на яких вони починаються. Назви розділів і підрозділів у змісті повинні точно повторювати відповідні назви в тексті роботи. Скорочувати або подавати їх в іншому формулюванні чи послідовності не можна.

Якщо в роботі вжито специфічну термінологію, а також використано маловідомі скорочення, аббревіатура тощо, то, за бажанням автора, після змісту з окремої сторінки в алфавітному порядку подається **перелік скорочень / умовних позначень** (що обов'язково відображається і в змісті роботи). Перелік слід друкувати двома колонками, у яких ліворуч за абеткою пропонують скорочення, а праворуч – їхнє розшифрування.

ВСТУП розкриває сутність роботи та її значущість. У вступі варто коротко (2–3 абзаци) навести загальну оцінку сучасного стану дослідження обраної проблеми, окреслити коло питань, уже розв'язаних провідними вітчизняними та закордонними (зокрема польськими) філологічними школами, лінгвістичними осередками / перекладазнавцями, а також визначити тенденції розвитку сучасної полоністики в контексті досліджуваної проблематики. Далі у вступі формулюємо усі необхідні елементи, які повинні розташовуватися в такій послідовності: актуальність теми, мета і завдання дослідження, об'єкт і предмет, джерельна база (за потреби), методи дослідження, наукова новизна роботи, теоретичне і практичне значення, апробація результатів і публікації з теми дослідження. Загальний обсяг вступу повинен складати 4–5 сторінок.

АКТУАЛЬНІСТЬ теми відображає її значущість для розв'язання загальних теоретичних питань сучасної полоністики, зв'язок із загальними тенденціями розвитку філології та прикладну цінність для сфери філологічної чи перекладацької діяльності. Тому у вступі необхідно вказати прізвища науковців, які займалися вивченням досліджуваної проблеми (у дужках після прізвища вказати номер джерела зі списку літератури), далі зазначити, які аспекти ще не описані (або розкриті лише частково), а отже, вимагають подальшого вивчення, що й зумовлює актуальність теми кваліфікаційної роботи (тут і далі пропонуємо **приклад** формулювання елементів вступу за темою «Лінгвопоетична інтерпретація творчого доробку Юліана Тувіма»).

Приклад

Польська література ХХ ст. тісно перегукується із усіма віяннями того періоду, які панували у світовій культурі, літературі, мистецтві. Тому серед митців того часу були прихильники різних течій, напрямів і тенденцій розвитку. Не завжди можна було чітко розмежувати належність чого чи іншого творчого доробку до певного напрямку. Часто письменники самі визначали власну належність до певного напрямку, хоча насправді такими могли і не бути....

...Одним із яскравих представників міжвоєнного двадцятиліття був Юліан Тувім – поет, прозаїк, автор сатиричних текстів для кабаре, перекладач, відомий і як автор дитячих віршків, так і як людина, яка відверто писала 'дорослі' вірші, починаючи злободенними темами і закінчуючи еротичними, навіть подекуди надто відвертими змалюваннями своїх героїнь.

...Творчість Юліана Тувіма ставала об'єктом різноаспектного вивчення як вітчизняних, так і зарубіжних науковців, особливо польських. Із-поміж українських дослідників варто виокремити Ю. Булаховську, яка писала статті й монографії, присвячені творчому генію Тувіма як у контексті польської, так і в контексті української та інших слов'янських літератур [1–5].

Зрозуміло, що найбільше і якомога глибше творчість Ю. Тувіма вивчають у Польщі. До прикладу, можна назвати таких дослідників, як М. Й. Возняк [85–85], Б. Гендек [54], К. Дзюба [53], М. Камінська [58], Р. Матушевський [62–63], М. І. Ольшевська [64], К. Сідовська [69], Б. Умінська [79], Е. Умінська-Титон [80], Е. Шкудлярек [73] та ін. У їхніх працях звернено увагу і на біографічні відомості про Ю. Тувіма, і на образи, і на особливості перекладів віршів Тувіма іншими мовами і на специфіку роботи Тувіма-перекладача, і на мовні особливості творчого доробку поета, і на філософські тенденції тощо. Проте в сучасних українських філологічних студіях творчість Ю. Тувіма, особливо з погляду поетики, образотворення, специфіки перекладацьких підходів, мовностилістичних особливостей досліджена не повністю, що й зумовлює **актуальність** теми кваліфікаційної роботи.

МЕТА – це запланований кінцевий результат, на досягнення якого спрямоване дослідження здобувача вищої освіти. Вона повинна чітко узгоджуватися з назвою роботи та відображати розв'язання конкретної філологічної проблеми.

Приклад

Мета роботи – здійснити комплексну лінгвопоетичну інтерпретацію творчого доробку Юліана Тувіма, виявити і систематизувати ключові мовотворчі та стильові особливості його поезії, розкрити їхню функціонально-естетичну роль у створенні індивідуальної художньої картини світу митця.

ЗАВДАННЯ визначають спрямованість і хід дослідження, структуру роботи, оскільки кожному із завдань може відповідати певна змістова частина – розділ, параграф. Завдання дослідження формулюється у вигляді п'яти – шести речень, які мають починатися інфінітивами: *вивчити..., описати..., встановити..., виявити..., характеризувати..., проаналізувати, з'ясувати..., визначити..., згрупувати..., здійснити аналіз...* тощо, які не повинні повторюватися.

Приклад

Для досягнення поставленої мети слід розв'язати такі **завдання**:

- обґрунтувати теоретико-методологічні засади дослідження, окресливши зміст понять «поетика», «лінгвопоетика» та «інтерпретація» в сучасному мовознавстві;

- схарактеризувати місце творчої спадщини Юліана Тувіма у вітчизняній та польській лінгвістиці, визначивши ключові домінанти його індивідуального стилю;

- виявити лінгвопоетичні засоби репрезентації провідних мотивів та образів (зокрема, символики образу жінки) у поезії автора;

- проаналізувати специфіку мовної архітекτονіки та експресивний потенціал стилістичних засобів у віршах Ю. Тувіма для дітей;

- укласти картотеку досліджуваних лінгвопоетичних одиниць та згрупувати за структурно-семантичними і функціонально-стилістичними ознаками;

- запропонувати цілісну лінгвопоетичну інтерпретацію аналізованого текстового масиву, визначивши специфіку індивідуально-авторської картини світу поета.

ОБ'ЄКТ – це матеріал, який безпосередньо аналізують, систематизують, опрацьовують у роботі і на основі опису якого роблять відповідні висновки. В об'єкті виділяється та його частина, яка є предметом дослідження.

ПРЕДМЕТ – це явище, обране для вивчення, що зумовлює проблемну ситуацію. Отже, об'єкт – це загальна сфера пошуку, а предмет – те конкретне, що досліджується.

Приклад

Об'єкт роботи – художній текст та ідіостиль Юліана Тувіма в аспекті його лінгвопоетичної організації.

Предмет – мовностилістичні засоби образотворення та особливості їх лінгвопоетичної інтерпретації.

ДЖЕРЕЛЬНА БАЗА дослідження (за потреби) – це та художня (особливо якщо це кілька творів одного автора або твори різних авторів) або наукова (наприклад, словники) література, яка й стала джерелом для написання роботи. Так, джерельною базою для дослідження можуть стати інформаційні бази закладів вищої освіти, розміщені на інтернет-сторінках Міністерства освіти і науки України та Міністерства науки і вищої школи Республіки Польща, офіційні інтернет-сторінки і статuti ЗВО та інші інтернет-ресурси. Якщо досліджується лише один твір (збірка), то джерельну базу можна не прописувати окремо.

Приклад

Джерельною базою для дослідження стали збірки дитячих поезій як в оригіналі (Brzechwa J. Cięte bańki. Warszawa, 1952; Brzechwa J. Strofy o planie sześćcioletnim. Warszawa, 1951.), так і в перекладі (Бжехва Я. Качка-дивачка: сміховинки для дітей; переклад М. Пригари та Н. Забіли. Київ, 1974.).

МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ – це основні шляхи, прийоми розв’язання проблеми. Тут можна вказувати як *загальнонаукові* (аналіз, синтез, індукція, дедукція, абстрагування, узагальнення, спостереження), так і *спеціальні* (лінгвістичні – описовий, порівняльно-історичний, конструктивний, структурний, семантико-стилістичний, контекстуальний; літературознавчі – біографічний, герменевтичний, естетичний, художній тощо).

Приклад

Методи дослідження. При написанні роботи використано прийоми *описового* та *контекстуально-інтерпретаційного* методу (для виокремлення й опису образів); *біографічний* метод (для з’ясування впливу життєвих колізій на творчість поета); метод *лінгвостилістичного аналізу* (дозволяє виявити стиль і жанр тексту, його функції, стилістичні засоби й прийоми, виявити коло передбачуваних адресатів та інші екстралінгвальні фактори); *семантико-смысловий* метод (для аналізу досліджуваних одиниць із погляду їхнього змістовного навантаження в конкретному контексті); прийом *спостереження* над текстовим матеріалом, його аналіз і синтез (для здійснення відповідних висновків).

НАУКОВА НОВИЗНА роботи – це обов’язкова характеристика кваліфікаційної роботи магістра, яка відображає оригінальний науковий внесок дослідника в розробку обраної теми і полягає у виявленні нових фактів, зв’язків, закономірностей чи властивостей досліджуваних явищ, а також у застосуванні нових підходів чи методик до аналізу вже відомого матеріалу. Наукову новизну слід формулювати коректно, уникаючи слів на зразок *уперше описано, уперше проаналізовано*. Варто зазначити відмінність отриманих результатів від відомих раніше, описати ступінь новизни (*удосконалено..., отримало подальший розвиток..., створено..., зроблено спробу...*).

Приклад

Наукова новизна роботи полягає в тому, що в ній запропоновано цілісну модель лінгвопоетичної інтерпретації творчого доробку Ю. Тувіма через синтез аналізу його інтимної та дитячої лірики, а також укладено й класифіковано картотеку його ключових мовностилістичних засобів; удосконалено системні уявлення про ідіостиль Юліана Тувіма у вимірі сучасної полоністики; проведено зіставний аналіз мовного вираження оригінальних поетичних творів та їхніх українських перекладів, що дозволило виявити закономірності перекладацьких трансформацій.

Теоретичне значення – це внесок кваліфікаційної роботи в розвиток відповідної галузі науки, ступінь збагачення вже наявних теоретичних знань, концепцій чи методологічних підходів.

Приклад

Теоретичне значення результатів дослідження полягає в поглибленні та розширенні наукових уявлень про ідіостиль Юліана Тувіма в контексті сучасної

полоністики та славістики. Отримані висновки доповнюють теоретичну базу лінгвопоетики і текстуального аналізу новими даними про специфіку мовної архітекτονіки модерністської поезії. Запропонований аналіз лінгвопоетичних одиниць на основі укладеної картотеки може слугувати теоретичним підґрунтям для подальших комплексних лінгвостилістичних та інтерпретаційних досліджень польського поетичного дискурсу ХХ століття.

Практичне значення – це опис реальних можливостей застосування отриманих висновків, розроблених матеріалів, укладених картотек чи запропонованих методик у конкретних сферах професійної діяльності.

Приклад

Практичне значення результатів дослідження полягає в тому, що його матеріали, висновки та укладена картотека лінгвопоетичних одиниць можуть безпосередньо використовуватися у закладах вищої освіти при викладанні теоретичних і практичних курсів із полоністики та славістики (зокрема, «Історія польської літератури», «Стилістика польської мови», «Аналіз художнього тексту», «Теорія і практика перекладу»). Результати аналізу стилістичних засобів дитячої поезії Ю. Тувіма мають практичну цінність для методики навчання польської мови як іноземної (лінгводидактики) та можуть бути застосовані під час укладання навчальних посібників, розробки спецкурсів чи семінарів. Крім того, зібраний та класифікований ілюстративний матеріал може слугувати практичним орієнтиром для перекладачів при відтворенні індивідуально-авторського стилю польської модерністської поезії українською мовою.

Теоретична та практична значущість кваліфікаційної роботи набуває додаткової ваги за наявності апробації результатів дослідження.

Апробація результатів дослідження – це офіційне представлення, критична оцінка та публічне обговорення ключових положень і висновків кваліфікаційної роботи до моменту її офіційного захисту. Основні форми апробації: усні доповіді (виступи з матеріалами дослідження на міжнародних, всеукраїнських чи студентських науково-практичних конференціях, круглих столах, семінарах), публікації тез або статей (як результат апробації). За наявності апробації пропонуємо інформацію подати у вступі.

Приклад

Апробація результатів роботи. Окремі положення кваліфікаційної роботи заслуховувалися на:

- II Міжнародній науково-практичній конференції «Міжкультурні комунікації в галузі освіти» (Хмельницький, 2026 р.);
- Всеукраїнській студентській науково-практичній конференції «Актуальні проблеми лінгвістики та лінгводидактики» (Умань, 2026 р.);
- IV Всеукраїнській студентській науково-практичній конференції з міжнародною участю «Славістичні студії в сучасному філологічно-дидактичному просторі» (Хмельницький, 2026 р.)

- IV Подільських філологічних читаннях (Хмельницький, 2026 р.);
 - університетській звітно-науковій конференції викладачів та студентів Хмельницького національного університету (2026 р.)
- та викладено у статтях (повну інформацію про статті необхідно подати в переліку джерел посилання)
- «Мовна гра у віршах для дітей Юліана Тувіма» (збірник наукових праць «Славістичні студії: лінгвістика, літературознавство, дидактика», Вип. 18 (Хмельницький, 2026),
 - «Лінгвостилістична інтерпретація вірша Юліана Тувіма «Lokomotywa» (збірник наукових праць «Славістичні студії: лінгвістика, літературознавство, дидактика», Вип. 19 (Хмельницький, 2026).

ОСНОВНА ЧАСТИНА – це найбільший за обсягом пласт кваліфікаційної роботи, який відображає вміння здобувача вищої освіти самостійно описувати, аналізувати й систематизувати теоретичний та практичний матеріал, зіставляти й узагальнювати різні досліджувані явища. Зміст розділів і підрозділів основної частини повинні точно відповідати темі роботи і повністю її розкривати. Ці розділи мають показати вміння стисло, логічно й аргументовано викладати матеріал. Обов'язковою умовою написання роботи є цитування наукової та науково-методичної літератури, власні висновки щодо цитованих думок, підтвердження відповідним ілюстративним матеріалом. Усі приклади подаються курсивом, а окремі досліджувані одиниці виділяються жирним:

Приклад

У наступних рядках знаходимо фразеологізм, який має аналогічний відповідник і в українській мові – «обливатися потом»: *I dał taką mu robotę, / że się wół oblewał potem* [5, c. 15]...

Кваліфікаційна робота повинна мати **два і більше розділів**.

Орієнтовне наповнення розділів роботи

У **першому підрозділі** (1.1.) **першого розділу** (який бажано ділити мінімум на два підрозділи) слід характеризувати основну наукову та науково-методичну літературу з обраної теми, взявши до уваги й окремі статті, у яких простежуються визначальні для певного напрямку наукових студій висновки. Структура огляду літератури може бути орієнтовно такою:

- 1) джерела, що висвітлюють історію розвитку проблеми;
- 2) теоретичні роботи, які повністю присвячені темі;
- 3) роботи, які розкривають проблему частково.

Крім того, можна зосередитися на взаємозв'язках мови або літератури (залежно від теми) з певними історичними фактами, із практикою з метою зрозуміти особливості епохи, закономірності розвитку і функціонування відповідних філологічних галузей.

У *другому* (третьому (1.3.)) *підрозділі* (1.2.) *першого* розділу варто з'ясувати сутність усіх понять, які описуються у кваліфікаційній роботі, проаналізувати наявні типи класифікацій наукового матеріалу, зазначити власну траєкторію дослідження тощо.

Другий / третій розділи повинні містити результати власного дослідження. Розділи слід структурувати на підрозділи (2.1., 2.2. ...) (пункти, підпункти (2.1.1, 2.1.2. ... / 3.2.1., 3.2.2. ...)). Якщо в першому розділі здобувач зосереджував увагу на результатах досліджень науковців, то тут, залежно від теми, він пропонує власну градацію, характеристику і диференціацію досліджуваних явищ; аналізує ідейно-художній зміст і композицію текстів; описує специфіку перекладів, екстралінгвальні та етнолінгвістичні зв'язки тощо. Текст обов'язково має супроводжуватися польськомовним ілюстративним матеріалом, дібраним із джерел дослідження із зазначенням номера джерела зі списку літератури і сторінки. Увагу слід зосереджувати й на висвітленні проблематики теми роботи в українсько-польському порівнянні. Тобто в цих розділах здобувач вищої освіти обов'язково має викласти те нове, що він з'ясував у процесі дослідження.

Кожен з розділів і підрозділів повинен містити висновкові абзаци (2–3 речення), у яких коротко описуються результати викладеного.

ВИСНОВКИ – це підсумкова частина кваліфікаційної роботи, яка містить стислі, логічно послідовні та узагальнені результати, отримані автором у процесі розв'язання поставлених завдань. Будучи синтезом усього дослідження, висновки не повинні містити цитат, ілюстративного матеріалу чи покликань на літературні джерела. Натомість конкретність отриманих результатів доцільно підтвердити узагальненими цифровими чи відсотковими показниками. Не варто копіювати окремі положення, викладені безпосередньо в роботі або ж висновкові абзаци до підрозділів чи розділів. Висновки формують у традиційному науковому стилі (повними двоскладними, простими ускладненими, складними реченнями). При цьому варто уникати безособових конструкцій на зразок: *проаналізовано лексеми...*

В останньому абзаци вказати про перспективу дослідження, зазначивши, у якому аспекті кваліфікаційна робота може знайти своє продовження.

Приклад

Перспективу дослідження вбачаємо в з'ясуванні семантико-стилістичних особливостей онімної лексики в поезіях Ю. Тувіма.

ПЕРЕЛІК ДЖЕРЕЛ ПОСИЛАННЯ містить усю наукову та науково-методичну літературу, яку використовував автор у процесі написання роботи.

Опис кожної бібліографічної одиниці починається з нового рядка з абзацу. Кожна частина «Переліку» побудована у порядку згадування: розпочинати слід із літератури кириличного алфавіту, а потім – латинського (зокрема польські джерела).

Перелік джерел літератури подається згідно з нормами оформлення бібліографії (СОУ 207.02:2025 «Бібліографічний запис. Загальні вимоги та правила складання»).

4 ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Текст кваліфікаційної роботи оформляють відповідно до вимог стандарту університету СОУ 207.01:2025 «Текстові документи. Загальні вимоги», з яким можна ознайомитися на офіційному сайті університету в рубриці «Навчання» у вкладці «Наукова бібліотека» (електронні ресурси, електронна бібліотека), а також у «Модульному середовищі навчання».

Кваліфікаційну роботу друкують з одного боку аркуша формату А4 (210×297 мм) через півтора міжрядкових інтервали (29–30 рядків на сторінці). Шрифт – Times New Roman, розмір кегля – 14, абзацний відступ – 1,25. Розмір шрифту для написання заголовків у рядках і колонках таблиць встановлює здобувач – виконавець роботи. Приклади виділяються курсивом.

Текст роботи потрібно друкувати, дотримуючись таких розмірів бергів: верхній і нижній – не менше ніж 20 мм, лівий – не менше ніж 25 мм, правий – не менше ніж 10 мм.

Заголовки структурних частин кваліфікаційної роботи ЗМІСТ, ВСТУП, НАЗВИ РОЗДІЛІВ (без слова «розділ»), ВИСНОВКИ, ПЕРЕЛІК ДЖЕРЕЛ ПОСИЛАННЯ, ДОДАТКИ друкуються зверху посередині нової сторінки з великої літери. Заголовки підрозділів – маленькими літерами (крім першої великої) з абзацу напівжирним шрифтом. Крапку в кінці заголовка не ставлять.

Кожен розділ роботи починають із нової сторінки, тоді як підрозділи, пункти та підпункти – з абзацу, через рядок від попереднього тексту.

Нумерацію сторінок подають у правому верхньому куті арабськими цифрами без знака «№».

Структурні частини нумеруються арабськими цифрами 1, 2, 3, далі йде назва розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставиться крапка (наприклад, 1.1, 1.2, 2.1). Далі йде назва підрозділу. Пункти нумерують у межах кожного підрозділу, де вказується номер розділу, підрозділу і пункту через крапку (наприклад, 1.1.3, 2.1.2). Далі йде назва пункту.

Таблиці у роботі необхідно подавати одразу після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці. Для їхнього позначення використовують відповідно слово «Таблиця» і нумерацію, яка складається з номера розділу та порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка (наприклад, «Таблиця 3.2» (друга таблиця третього розділу). Далі йде тематичний заголовок.

Додатки – це не обов'язкова, але в багатьох роботах необхідна частина дослідження. Кожен додаток починається з нового аркуша із зазначен-

ням в правому верхньому куті слова «Додаток» і має тематичний заголовок. Якщо робота містить один додаток, його позначають «Додаток А», а в наступному рядку по центру аркуша подається його назва. За наявності двох і більше додатків їх позначають відповідно до алфавіту (крім літер І, Є, И, І, Ї, О, Ч, Ь), наприклад: «Додаток Б», «Додаток В» і вказують назву. Нумерація сторінок, де містяться додатки, повинна бути наскрізною і продовжувати загальну нумерацію сторінок основного тексту.

Зв'язок основного тексту з додатками здійснюється через покликання, які вживаються зі словом *дивись*, яке зазвичай скорочують (має форму *див.*) і вписують разом із шифром у круглі дужки.

На титульному аркуші поряд з необхідною інформацією про роботу і її виконавця пишеться шифр.

Шифр навчального документа складається з його коду, коду індивідуального навчального плану студента (залікова книжка), номера академічної групи, номера завдання (позиція здобувача вищої освіти в наказі ректора) та позначення документа.

Код документа складається з типу документа та коду спеціальності (предметної спеціальності, спеціалізації).

Тип документа: кваліфікаційна робота (КвР), код спеціальності: ФППм / ФППмз. Код індивідуального навчального плану здобувача містить його шестизначний номер (встановлює деканат після зарахування особи в число здобувачів). Якщо номер складається менше ніж з шести цифр, то його доповнюють нулями ліворуч.

Номер групи (залежить від кількості груп з певної освітньої програми на курсі) складається з двох цифр: 01, 02, 03 тощо. Номер завдання відповідає порядковому номеру студента у додатку до наказу ректора, яким затверджуються теми кваліфікаційних робіт, або за списком здобувачів у групі.

Позначення документа у кваліфікаційних роботах, курсових проєктах/роботах (за наявності пояснювальної записки і графічних матеріалів) – ПЗ (пояснювальна записка), в інших випадках і документах – 00. Наприклад: КвРФППм. 023425.01.10.00 або КвРФППмз. 023425.01.03.00

5 МОВНОСТИЛІСТИЧНА КУЛЬТУРА НАУКОВОЇ РОБОТИ

Мова і стиль кваліфікаційної, роботи має відповідати нормам та критеріям сучасної української літературної мови, зокрема її науковому стилю, що склалися під впливом академічного етикету, сутністю якого є інтерпретація власних і запозичених поглядів із метою обґрунтувати наукову істину.

Найбільш характерною особливістю письмової наукової мови є виклад матеріалу у формі міркувань і доказів. Принципову роль у тексті відіграє наукова термінологія, використання якої дозволяє в короткій та економній формі давати розгорнуті визначення і характеризувати наукові факти, поняття, процеси, явища. Слід пам'ятати, що науковий термін – це висвітлення певного явища, тому й добирати терміни необхідно дуже уважно, враховуючи наявність паронімів (наприклад, часто змішують поняття *діалектний* (стосується діалектології) і *діалектичний* (стосується філософії), *польський* (стосується Польщі і поляків) і *полоністичний* (стосується полоністики як науки, що вивчає польську мову, літературу, історію), *змістовий* (пов'язаний з реальним змістом, суттю, характерними рисами чогось) і *змістовний* (багатий змістом, з великим внутрішнім змістом), *перекладний* (стосується безпосередньо перекладу, а не роботи перекладача) і *перекладацький* (йдеться про роботу перекладача) тощо). Якщо у кваліфікаційній роботі подано термін і його дефініцію, то обов'язково слід дати покликання на джерело, бажано словник, а не Вікіпедію (визначення термінів без зазначення джерела свідчить про плагіат).

Зважаючи на сувору послідовність наукової мови, необхідно зазначити, що логічна цілісність і взаємозв'язаність його частин вимагає широкого використання простих ускладнених та складних речень, зокрема складнопідрядних, оскільки вони більш гнучко відбивають логічні зв'язки всередині тексту.

Найбільш ваговою в науковому стилі є логічність мовлення, яка виражається з допомогою спеціальних функціонально-синтаксичних засобів зв'язку, що вказують на послідовність розвитку думки (*спочатку, насамперед, потім, надалі, далі, по-перше, отже*), посилення на джерело повідомлення (*на думку низки (таких) науковців..., на нашу думку, як зауважує..., як свідчать праці..., за даними..., як показав аналіз..., погоджуємося з думкою..., підтверджуємо погляди...*), заперечення (*проте, але, тоді як, однак, оскільки*), причинно-наслідкові відношення (*таким чином, тому, завдяки цьому, відповідно до цього, крім того, до того ж*), перехід від однієї думки до іншої (*зупинимося на..., розглянувши..., перейдемо до..., необхідно зупинитися на..., зосередимо увагу на..., зацентруємо увагу..., надалі вважатимемо, що..., підтвердженням сказаного є...*), результат, висновок (*отже, таким чином, значить, як висновок, усе вищесказане дозволяє зробити висновок, слід сказати..., звідси випливає...*).

Засобами логічного зв'язку можуть також виступати займенники, прикметники і дієприкметники (*той, цей, такий, певний, названий, вказаний, зазначений, запропонований, досліджуваний, проаналізований, схарактеризований, виокремлений*). Але у викладі матеріалу слід уникати дієприкметника

даний (оскільки цей термін більше притаманний фізико-математичним наукам), замінюючи його словами *цей, такий, вказаний, зазначений, досліджуваний, аналізований* тощо.

Що ж стосується мовностилістичного оформлення кваліфікаційної роботи, то в текстах віддають перевагу іменникам з абстрактним значенням (*наука, теорія, гіпотези, погляди, переконання*) та віддієслівним іменникам (*дослідження, розгляд, вивчення, характеристика, створення*). Проте слід уникати однотипних ланцюжків із таких іменників, оскільки вони роблять речення громіздким і немілозвучним, тобто їх краще замінити інфінітивом або підрядним реченням мети: замість *завдання вивчення фонетичних явищ* (треба *завдання вивчати...*), *необхідність прочитання творів літератури* (треба *необхідність читати...*). При творенні вищих ступенів порівняння прикметників перевагу надають аналітичним формам (*більш актуальний, найбільш ґрунтовний*). Із-поміж дієслівних форм переважають форми на -но, -то («у статті розглянуто...», «розв'язано такі завдання...»), дієслова в 1-й особі множини, дійсного способу теперішнього / майбутнього часу (*аналізуємо..., вважаємо..., укладемо...*) та у формі множини минулого часу (*схарактеризували, визначили...*).

Академічний етикет щодо тексту кваліфікаційної роботи – це визначені принципи відтворення й викладу як власних, так і чужих думок. Науковий стиль – це стиль безособового монологу, позбавленого емоційного та суб'єктивного забарвлення. Автору наукової роботи слід намагатися застосовувати мовні конструкції, що виключають вживання особового займенника першої особи однини **я**. Так, для висловлення власної думки в усному мовленні замість **я** послуговуються займенником **ми**, що дозволяє презентувати свою думку як думку певної групи людей, наукової школи або наукового напрямку. Проте в писемному мовленні займенника **ми** краще уникати, замінюючи двоскладні речення односкладними («*Було схарактеризовано критерії...*», «*Спочатку аналізують / аналізуємо...*», «*Схиляємося до думки*») або конструкціями на зразок: «*Автор вважає...*».

Отже, основними мовними засобами наукового стилю є велика кількість термінів, схем, таблиць, графіків, абстрактних (часто іншомовних) слів, наукова фразеологія (стійкі термінологічні словосполучення), цитати, посилання; уникання емоційно-експресивних синонімів, суфіксів, багатозначних слів, художніх тропів, індивідуальних неологізмів; точність, зрозумілість, стислість, логічність та цілісність висловлення.

6 ДОТРИМАННЯ ВИМОГ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Відповідно до Закону України «Про академічну доброчесність» академічна доброчесність – це сукупність цінностей, принципів і заснованих на них правил, якими мають керуватися суб'єкти академічної діяльності під час провадження такої діяльності. Дотримання академічної доброчесності здобу-

вачами передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Нормативна база ХНУ описує механізми впровадження принципів академічної доброчесності в науковий та освітній процеси, заходи із забезпечення дотримання принципів академічної доброчесності, процедури запобігання та боротьби з порушеннями принципів академічної доброчесності.

Відповідно до «Положення про систему забезпечення академічної доброчесності у ХНУ» перевірка кваліфікаційних робіт здобувачів на дотримання вимог академічної доброчесності (зокрема й відсутності ознак академічного плагіату) здійснюється випусковою кафедрою згідно з графіком виконання кваліфікаційної роботи.

Остаточний варіант роботи здобувач (після її попереднього захисту) у форматі PDF надсилає керівнику роботи, який потім пересилає її відповідальному по кафедрі за перевірку кваліфікаційних робіт спеціалізованими програмними засобами StrikePlagiarism та Anti-Plagiarism (далі – Відповідальний).

Для перевірки береться текст роботи в повному обсязі, починаючи зі вступу до висновків включно. Додатки не підлягають обов'язковій перевірці.

Разом з кваліфікаційною роботою здобувач подає заяву про згоду на перевірку роботи СПЗ, обробку, використання, поширення та доступ до персональних даних, що засвідчує особистим підписом (додаток Е).

Упродовж трьох робочих днів після отримання кваліфікаційної роботи відповідальний здійснює перевірку на наявність текстових збігів, неправомірних запозичень за допомогою СПЗ StrikePlagiarism та Anti Plagiarism.

Для кваліфікаційних робіт здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти встановлюється мінімально дозволений рівень унікальності тексту, що допускаються до захисту – 75 %. У випадку виявлення рівня унікальності тексту роботи меншого за 40 %, вона не допускається до захисту у поточному навчальному році. Здобувач має право повторного захисту кваліфікаційної роботи у наступному навчальному році з обов'язковою зміною її теми.

При перевірці кваліфікаційних робіт СПЗ StrikePlagiarism використовуються показник «коефіцієнт подібності КП1», що не повинен перевищувати 25 %. При перевірці кваліфікаційних робіт СПЗ Anti-Plagiarism наявність помилок у роботі не повинна перевищувати межу в 20 %; у разі використання специфічних термінів – 30 %; робота не повинна мати менше, ніж 60 000 знаків (300 лексем). Кваліфікаційна робота, що не відповідає хоча б одній зі встановлених вимог, повертається здобувачу на доопрацювання. Керівник роботи контролює процес доопрацювання і повторної перевірки роботи на академічний плагіат.

7 ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ЦИТУВАННЯ

Будь-яка наукова робота з метою виробити власний погляд вимагає цитування думок науковців, які займалися вивченням певної проблеми. Для дотримання принципів академічної доброчесності та запобігання плагіату здобувачам слід чітко дотримуватися правил оформлення цитат і покликань.

1. Текст цитати береться в лапки і наводиться в тій граматичній формі, у якій він поданий у джерелі, зі збереженням особливостей авторського написання.

2. Цитування повинне бути повним, без довільного скорочення цитованого тексту і без перекручувань думки автора. Пропуск слів, речень, абзаців при цитуванні допускається і позначається трьома крапками. Вони ставляться в будь-якому місці цитати (на початку, в середині, наприкінці). Якщо перед опущеним текстом чи за ним стояв розділовий знак, то він не зберігається (наприклад: *Як відомо, «особливістю звукової системи польської мови є ... наявність носових голосних – ę та ą (колишніх дифтонгів), а також літер з діакритичними знаками – різноманітними позначками, що коригують вимову»* [34, с. 45–46]).

3. При цитуванні кожна цитата має супроводжуватися посиланням на джерело, бібліографічний опис якого повинен наводитися відповідно до вимог бібліографічних стандартів. Посилання в тексті дипломної роботи на літературу або джерела роблять у квадратних дужках, вказуючи номер джерела у списку літератури, далі через кому – номер сторінки, наприклад: *«Звичайно, у польській мові є багато співзвучних з українськими слів, наприклад, woda, kawa, zima, dobrze, проте є і зовсім відмінні: овочі – warzuwa, жовтень – październik, чай – herbata»* [8, с. 19]. Причому крапка ставиться після квадратних дужок, а не після цитати.

4. При непрямому цитуванні (переказуванні думок інших авторів своїми словами), що дає значну економію тексту, варто бути максимально точним і коректним при оцінці щодо висловлюваного. Автор дослідження може одночасно пропонувати спільну думку кількох науковців, зафіксовану в різних джерелах, тоді в дужках через крапку з комою вказуються усі праці: [5, с. 14; 18, с. 97; 26, с. 200–201]. Якщо в тексті йде перелік прізвищ науковців, які займалися вивченням певного питання, то у квадратних дужках вказують лише номер джерела: *Сучасне перекладознавство може пишатися здобутками таких учених-теоретиків та перекладачів-практиків, як А. Гудманян [7], Р. Зорівчак [9], В. Карабан [15], М. Новикова [23], О. Фінкель [68], О. Чередниченко [71]*. Зауважимо, що у списку літератури повинні бути праці усіх науковців, згаданих у роботі.

5. Якщо автор наукової праці, наводячи цитату, виділяє в ній деякі слова, він повинен це спеціально зазначити, тобто після тексту, що пояснює, поставити крапку, потім вказати ініціали автора наукової праці, а весь текст взяти в круглі дужки: *(розрядка наша. – Н. Т.), (підкреслено мною. – Л. Л.), (курсив наш. – Автори)*.

8 ВИКОРИСТАННЯ ІНСТРУМЕНТІВ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ

Здобувачі мають право використовувати інструменти штучного інтелекту (далі – ШІ) (ChatGPT, Claude, Gemini тощо) як допоміжні засоби у процесі написання кваліфікаційної роботи з дотриманням принципів академічної доброчесності. При цьому **обов’язковим** є:

1) зазначення факту використання ШІ у вступі або відповідному розділі роботи з вказівкою конкретних інструментів та сфер їх застосування (наприклад: «Для редагування та перевірки граматичної коректності тексту використовувався інструмент ChatGPT (версія 4.0)»);

2) критичне осмислення та верифікація всієї інформації, отриманої від ШІ, з обов’язковою перевіркою фактів за первинними джерелами;

3) самостійне формулювання ключових висновків, наукових положень та результатів дослідження.

Забороняється:

– повне або часткове копіювання текстів, згенерованих ШІ, без їх критичного опрацювання та адаптації;

– використання ШІ для створення фіктивних джерел або фальсифікації даних;

– приховування факту використання ШІ.

Усі випадки використання контенту, створеного або суттєво зміненого за допомогою систем ШІ, підлягають оформленню в списку використаних джерел. Рекомендується групувати записи ШІ-джерел наприкінці списку окремим підзаголовком: «*Джерела, згенеровані засобами штучного інтелекту*».

У тексті інформацію, згенеровану ШІ, можна позначити так: *Відповідь отримано за допомогою штучного інтелекту ChatGPT (OpenAI) у результаті запиту: «Поясни, що таке СОУ» (дата звернення: 10.11.2025).*

У короткій формі після цитування подати бібліографічне посилання. Наприклад, OpenAI. ChatGPT. 2025. URL: <https://www.openai.com/chatgpt> (дата звернення: 10.11.2025).

Google DeepMind. Gemini 1.5 [Електронний ресурс] : відповідь на запит користувача про вплив ШІ на академічну доброчесність. – Режим доступу: <https://gemini.google.com/> (Дата звернення: 14.10.2025).

Усі записи мають містити назву інструмента, версію моделі (якщо є), розробника, дату звернення та URL-покликання, якщо воно доступне. Порушення цих вимог розглядається як порушення академічної доброчесності.

9 ЗАХИСТ І ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Основному захисту кваліфікаційної роботи передують **попередній захист**, який проводиться не раніше, ніж за місяць до основного захисту, і його метою є з’ясувати, на якому етапі перебуває робота, які труднощі виникли

при написанні тощо. Здобувач знайомить присутніх із темою роботи, метою, поставленими завданнями та зі змістом уже написаної роботи. Потім дає відповідь на поставлені питання.

Завершену кваліфікаційну роботу здобувач подає на кафедру у терміни, визначені нормативною базою ХНУ. Захист роботи проходить публічно перед комісією.

На **основний захист** студент готує стислу доповідь із мультимедійним супроводом на 8–10 хвилин, протягом яких він повинен обґрунтувати актуальність досліджуваної теми, схарактеризувати джерельну базу, коротко викласти зміст роботи, повідомити про зроблені висновки.

Після закінчення виступу здобувача члени комісії, всі присутні можуть поставити йому запитання, які стосуються роботи. Відповіді повинні бути чіткими, лаконічними і вичерпними.

Отже, процедура захисту складається з таких етапів:

- доповідь здобувача про зміст роботи;
- запитання до здобувача і його відповіді на запитання;
- ознайомлення з відгуком керівника;
- ознайомлення з відгуком рецензента;
- прикінцеве слово здобувача.

Після захисту кваліфікаційних робіт усіма здобувачами атестаційна комісія обговорює і оголошує результати.

Результати захисту кваліфікаційної роботи визначаються оцінками «відмінно», «добре», «задовільно» і «незадовільно» відповідно до шкали ECTS (таблиці 9.1–9.3).

Таблиця 9.1

Кількість балів за кожен структурний елемент (мінімум–максимум)					
Екзаменаційна комісія			Керівника	Рецензента	Разом балів
Якість виконання роботи	Якість захисту				
	Доповідь і презентація	Відповіді на питання			
24–40	6–10	6–10	18–30	6–10	60–100

Таблиця 9.2 – Критерії та кількість балів оцінювання якості виконання кваліфікаційної роботи

№ з/п	Критерій	Керівник (30 балів)	Рецензент (10 балів)	Екзаменаційна комісія (40 балів)
		Максимальна кількість балів		
1	2	3	4	5
1	Обґрунтованість теми, визначення наукового апарату дослідження	4	2	4

Продовження таблиці 9.2

1	2	3	4	5
2	Якість теоретичної бази та огляду інформаційних джерел	4	2	7
3	Методологічна обґрунтованість дослідження	4	1	5
4	Практична / емпірична частина	4	2	7
5	Наукова новизна та практичне значення результатів роботи	4	2	8
6	Висновки та їх відповідність завданням дослідження	3	1	4
7	Мова, стиль, структурованість та дотримання принципів академічної доброчесності	4	–	5
8	Дотримання графіку виконання кваліфікаційної роботи, ініціативність та самостійність	3	–	–

Таблиця 9.3 – Критерії та кількість балів оцінювання якості захисту

№ з/п	Критерій	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
Доповідь та презентація (6–10 балів)		
1	Структурованість і логічність доповіді	2
2	Повне та змістовне розкриття результатів дослідження	2
3	Лаконічність доповіді, дотримання регламенту	2
4	Інформативність, структурованість, зрозумілість і відповідність візуальних матеріалів змісту доповіді (слайди, схеми, графіки)	2
5	Якість візуального оформлення презентації	2
Відповіді на питання (6–10 балів)		
1	Повнота та чіткість відповідей	3
2	Здатність аргументовано пояснити логіку прийнятих рішень	4
3	Професійність комунікації та вміння реагувати на уточнення або критику	3

Захист кваліфікаційної роботи фіксується у протоколі екзаменаційної комісії, яка ухвалює рішення щодо видання дипломів з відзнакою. Захист роботи є відкритим з оцінюванням за таблицями 9.4, 9.5.

Таблиця 9.4

Оцінка за національною шкалою	Узагальнений критерій
Відмінно (А)	Оцінка виставляється за кваліфікаційну роботу, яка є самостійним оригінальним дослідженням, відповідає сучасному рівню розвитку філологічної науки, передбачає елементи наукової полеміки, містить принципово новий матеріал, переконливі докази, підтвердження, ґрунтовні висновки, оформлена відповідно до вимог. При її захисті здобувач показує глибокі знання з питань теми, вільно оперує термінологією, під час доповіді вміло використовує презентацію, впевнено й детально відповідає на поставлені запитання
Добре (В)	Оцінка виставляється за кваліфікаційну роботу, яка є самостійним дослідженням, оформлена відповідно до вимог, матеріал викладено логічно й послідовно з відповідними висновками. При її захисті здобувач показує знання з питань теми, оперує даними дослідження, вміло використовує презентацію, без особливих труднощів відповідає на поставлені запитання. У змісті роботи є лише незначні огріхи
Добре (С)	Оцінка виставляється за кваліфікаційну роботу, яка є самостійним дослідженням, оформлена відповідно до вимог, матеріал викладено логічно й послідовно з відповідними висновками. При захисті роботи здобувач показує знання з питань теми, оперує даними дослідження, під час доповіді використовує презентацію, відповідає на поставлені запитання. У структурі, мові і стилі роботи є незначні недоліки, помилки
Задовільно (D)	Оцінка виставляється за кваліфікаційну роботу, оформлення якої може не повністю відповідати вимогам, ґрунтовний аналіз літератури відсутній, матеріал викладено непослідовно, ілюстративний матеріал незначний. Підготовлена до захисту презентація доповіді озвучується дослівно (вона може бути відсутня). Основні тези роботи розкриті, але недостатньо обґрунтовані, нечітко сформульовано висновки. При захисті доповідач виявляє невпевненість, показує слабкі знання питань теми, не завжди дає вичерпні аргументовані відповіді на запитання
Задовільно (Е)	Оцінка виставляється за кваліфікаційну роботу, оформлення якої може не повністю відповідати вимогам, має недостатньо критичний аналіз, матеріал викладено непослідовно та необґрунтовано. Презентація доповіді відсутня. Основні тези роботи не розкриті, недостатньо обґрунтовані, нечітко сформульовано висновки. При захисті здобувач виявляє невпевненість, показує слабкі знання питань теми, не дає відповідей на запитання
Незадовільно (F, FX)	Оцінка виставляється за кваліфікаційну роботу, яка не має дослідницького характеру, не має аналізу і не відповідає вимогам щодо оформлення і написання кваліфікаційних робіт. Науковий апарат відсутній, у роботі немає висновків або вони мають декларативний характер. Презентація доповіді відсутня. При захисті роботи здобувач дає переважно неправильні відповіді

Таблиця 9.5 – Співвідношення шкал оцінювання інституційної і ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Рейтингова шкала балів	Інституційна шкала (опис рівня досягнення здобувачем запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни)	
		Залік	Іспит/Диференційований залік
A	90–100	Зараховано	Відмінно/Excellent – високий рівень досягнення запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни, що свідчить про безумовну готовність здобувача до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
B	83–89		Добре/Good – середній (максимально достатній) рівень досягнення запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни та готовності до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
C	73–82		Задовільно/Satisfactory – наявні мінімально достатні для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом результати навчання з навчальної дисципліни
D	66–72		
E	60–65		
FX	40–59	Незараховано	Незадовільно/Fail – низка запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни відсутня. Рівень набутих результатів навчання є недостатнім для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
F	0–39		Незадовільно/Fail – результати навчання відсутні

ЛІТЕРАТУРА

1. Закон України «Про академічну доброчесність» від 18.12.2025 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4742-20#Text>
2. Бібліографічний запис. Загальні вимоги та правила складання. СОУ 207.02:2025 / О. М. Синюк, О. П. Шмурікова. Хмельницький : ХНУ, 2025. 38 с.
3. Політика використання штучного інтелекту у Хмельницькому національному університеті. URL : <https://khmnu.edu.ua/wp-content/uploads/normatyvni-dokumenty/polozhennya/polityka-vykorystannia-shtuchnoho-intelektu-u-khnu.pdf>
4. Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та наукових ступенів у Хмельницькому національному університеті. URL : <https://khmnu.edu.ua/wp-content/uploads/normatyvni-dokumenty/polozhennya/pro-atestaciyu.pdf>
5. Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ. URL : <https://khmnu.edu.ua/wp-content/uploads/normatyvni-dokumenty/polozhennya/pro-kontrol-i-oczinuyuvannya-rezultativ-navchannya-zdobuvachiv.pdf>
6. Положення про організацію освітнього процесу у Хмельницькому національному університеті. URL : <https://khmnu.edu.ua/wp-content/uploads/normatyvni-dokumenty/polozhennya/pro-organizaciyu-osvitnogo-procesu.pdf>
7. Положення про систему забезпечення академічної доброчесності у ХНУ. URL: <https://khmnu.edu.ua/wp-content/uploads/normatyvni-dokumenty/polozhennya/pro-systemu-zabezpechennya-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf>
8. Текстові документи. Загальні вимоги та правила складання СОУ 207.01 : 2025 / О. М. Синюк, В. Г. Лопатовський, Г. В. Красильникова, І. В. Андрощук, В. С. Яремчук, Н. В. Подлевська. Хмельницький : ХНУ, 2025. 36 с.
9. Габидулліна А. Р., Колесніченко О. Л. Методологія сучасних лінгвістичних досліджень : навч. посіб. Слов'янськ : Вид-во Б.І. Маторіна, 2019. 322 с.
10. Грицак Н. Р. Теорія і методика жанрового аналізу малих епічних і ліро-епічних різнонаціональних художніх творів : монографія. Тернопіль : ТНЕУ, 2020. 400 с.
11. Компаративний аналіз літературно-художнього тексту : навч. посіб. / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; уклад.: О. М. Черевченко. Умань : Візаві, 2023. 144 с.
12. Марко В. Аналіз художнього твору : навч. посіб. 2-ге вид. Київ : Альма-матер, 2020. 256 с.
13. Овдійчук Л. М. Контекстний аналіз художнього твору: теорія і практика : навч. посіб. Львів : «Новий Світ-2000», 2023. 171 с.
14. Приймачок О. І. Лінгвістичний і літературознавчий аналіз тексту. Ч. 1. Лінгвістичний аналіз тексту : навч.-метод. матеріали. Луцьк : ФОП Іванюк В. П., 2024. 84 с.

15. Торчинська Н. Проблема оформлення бібліографічного опису у студентських наукових текстах. *Поділля. Філологічні студії* : електрон. зб. наук. пр. Хмельницький, 2023. Вип. 16. Т. 2. С.71–78.
16. Торчинська Н. М., Торчинський М. М. Інтерпозиційні допоміжні компоненти у структурі різнотематичного наукового дискурсу. *Філологічний часопис*. 2023. Вип. 2. С. 67–79.
17. Торчинська Н. М., Торчинський М. М. Чужа мова в різнофахових наукових текстах. *Наукові записки*. Серія: Філологічні науки. Кропивницький : Центральноукраїнський державний університет ім. В. Винниченка, 2024. Випуск 208. С. 373–381.
18. Торчинський М. М., Торчинська Н. М. Особливості організації наукових досліджень у магістратурі. *Магістр української філології: теорія і практика навчання* : монографія. За ред. Торчинського М. М. Хмельницький : ХНУ, 2021. С. 20–30.
19. Торчинський М. М. Культура наукової мови : електронний навч. посіб. Хмельницький : ХНУ, 2012. 264 с.
20. Żydek-Bednarczuk U. Wprowadzenie do lingwistycznej analizy tekstu. Warszawa, 2016. 148 s.

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

Хмельницький національний університет
Гуманітарно-педагогічний факультет
Кафедра слов'янської філології

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

ЛІНГВОПОЕТИЧНА ІНТЕРПРЕТАЦІЯ ТВОРЧОГО ДОРОБКУ Ю. ТУВІМА

Назва теми

Рівень вищої освіти другий (магістерський)
Галузь знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Спеціальність В11 Філологія (за спеціалізаціями)
Спеціалізація В11.033 Слов'янські мови та літератури
(переклад включно), перша – польська
Освітня програма Філологія. Слов'янські мови та літератури
(переклад включно), перша – польська

КвРФППм.023205.01.07.00

Виконала здобувачка вищої освіти II курсу, група ФППм-25-1 Ольга ЮЩУК

Підпис

Керівник – канд. пед. наук, доцент _____ Оксана РАНЮК

Підпис

Нормоконтролер _____

До захисту допускаю:

Завідувач кафедри
слов'янської філології _____ Наталія ТОРЧИНСЬКА _____

Підпис

Дата

Хмельницький 2026

ДОДАТОК Б

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

Галузь знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки

Спеціальність В11 Філологія (за спеціалізаціями)

Спеціалізація В11.033 Слов'янські мови та літератури

(переклад включно), перша – польська

Освітня програма Філологія. Слов'янські мови та літератури

(переклад включно), перша – польська

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач кафедри слов'янської філології

_____ (Наталія ТОРЧИНСЬКА)

_____ 202__ року

ЗАВДАННЯ

на кваліфікаційну роботу

Ющук Олени Миколаївни

1. Тема роботи: «Лінгвопоетична інтерпретація творчого доробку Юліана Тувіма»,

затверджена наказом ректора університету №_ від _ серпня 2026 р.

2. Термін подачі студентом завершеної роботи – грудень 2026 р.

3. Вихідні дані роботи

Матеріал дослідження: поетичні збірки Юліана Тувіма польською мовою (зокрема, «Czyhanie na Boga», «Sokrates tańczący», «Słowa we krwi», «Kwiaty polskie»); наявні українські переклади зазначених творів (авторства М. Рильського, І. Глинського, Г. Кочура та ін.). Хронологічні межі: творчий доробок Юліана Тувіма періоду міжвоєнного двадцятиліття (1918–1939 рр.) та повоєнного часу. Теоретична база: праці вітчизняних та закордонних дослідників (зокрема, польських літературознавців та лінгвістів) із лінгвопоетики, стилістики, теорії поетичного перекладу та індивідуального стилю письменника.

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік підлеглих розробці питань)

1. Означити поняття «поетика», «лінгвопоетика», «інтерпретація».
2. Схарактеризувати місце творчого доробку Ю. Тувіма у вітчизняній та польській філології і перекладознавстві.
3. Описати життєвий і творчий шлях Ю. Тувіма.
4. Визначити символічність образу жінки в поезії і засоби його репрезентації.
5. Проаналізувати стилістичні засоби творення мови віршів для дітей Ю. Тувіма.

5. Графічного матеріалу немає.

6. Консультанти по роботі із вказівкою розділів, які їх стосуються

Розділ	Консультант	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання отримав
	НЕМАЄ		

7. Дата видачі завдання – ____ вересня 202__ року

№ з/п	Етап виконання кваліфікаційної роботи	Термін виконання
1	Вибір теми кваліфікаційної роботи, її затвердження, складання календарного графіка виконання роботи	Вересень
2	Обґрунтування актуальності обраної теми кваліфікаційної роботи, визначення об'єкта і предмета дослідження, формулювання його мети та завдань, вибір методів дослідження	
3	Опрацювання інформаційних джерел, збирання й аналіз фактичного матеріалу, написання розділів кваліфікаційної роботи	Жовтень – листопад
4	Обговорення результатів кваліфікаційної роботи (апробація)	
5	Формулювання висновків та оцінка отриманих результатів	
6	Усунення недоліків, підготовка остаточного варіанта тексту кваліфікаційної роботи	Листопад
7	Написання пояснювальної записки, оформлення кваліфікаційної роботи відповідно до вимог, врахування зауважень керівника	
8	Підготовка презентаційних матеріалів та попередній захист кваліфікаційної роботи	
9	Перевірка на академічну доброчесність	Грудень
10	Перевірка пояснювальної записки на відповідність вимогам оформлення (нормоконтроль)	
11	Отримання відгуку керівника кваліфікаційної роботи	
12	Рецензування кваліфікаційної роботи	
13	Підготовка доповіді та презентації результатів кваліфікаційної роботи для захисту	
14	Публічний захист кваліфікаційної роботи	

Здобувач вищої освіти _____ Ольга ЮЩУК

Керівник роботи _____ Оксана РАНЮК

ДОДАТОК В

Анотація

Тема роботи: «Лінгвопоетична інтерпретація творчого доробку Юліана Тувіма»

Автор – здобувачка вищої освіти гр. ФППм-25 Ольга ЮЩУК

Науковий керівник – кандидат педагогічних наук, доцент Оксана РА-НЮК

Кваліфікаційна робота викладена на 75 с., містить перелік джерел посилання, що нараховує 86 джерел.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: ІНТЕРПРЕТАЦІЯ, ЛІНГВІСТИКА, ЛІНГВОПОЕТИКА, МОВНІ ЗАСОБИ, ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВО, ПОЕТИКА, ЮЛІАН ТУВІМ,

У роботі охарактеризовано (узагальнено, розроблено, визначено, розраховано) _____

Дата

Підпис

Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

ДОДАТОК Г

ЗРАЗОК ЗМІСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

ЗМІСТ

Вступ	3
1 Репрезентація творчого доробку Юліана Тувіма в сучасній філології	8
1.1 Лінгвопоетика як інтердисциплінарна наука.....	8
1.2 Творчість Юліана Тувіма крізь призму сучасних досліджень	15
2 Лінгвопоетична інтерпретація образ жінки в поезії Ю. Тувіма.....	25
2.1 Кохана жінка (kochanka)	25
2.2 Жінка-загадка	29
2.3 Образ дружини	34
3 Лінгвостилістичні особливості віршів для дітей Ю. Тувіма	40
3.1 «Łokomotywa» як зразок мовної досконалості	40
3. 2 Гра слів у віршах Ю Тувіма	50
3.2.1«Słoń Trąbalski»	54
3. 2.2 «Słówka i słufka»	57
3.2.3 «Zosia-Samosia»	59
3.2.4 « Warzywa».....	62
Висновки	65
Перелік джерел посилання	68
Додатки	72
Додаток А. Вірші Ю. Тувіма та їхні переклади, використані в роботі	72

ДОДАТОК Д

ЗРАЗКИ ОФОРМЛЕННЯ БІБЛІОГРАФІЧНИХ ПОСИЛАНЬ

Джерело	Приклад оформлення
Один автор	1. Торчинський М. М. Структура онімного простору української мови : монографія. Хмельницький : Авіст, 2008. 550 с. 2. Stieber Z. Dialekt Łemków. Fonetyka i fonologia. Wrocław ; Warszawa ; Kraków ; Gdańsk ; Łódź : Wydawnictwo Polskiej Akademii Nauk, 1982. 112 s.
Два автори	1. Кравчук А., Ковалевський Є. Методика викладання польської мови : підруч. для вищ. навч. закл. Київ : ІНКOC, 2017. 323 с. 2. Skowronek K., Rutkowski M. Media i nazwy. Z zagadnień onomastyki medialnej. Kraków. 2004. 172 s.
Три автори	1. Слинько І. І., Гуйванюк Н. В., Кобилянська М. Ф. Синтаксис сучасної української мови : Проблемні питання : навч. посіб. Київ : Вища школа, 1994. 670 с. 2. Fedorowicz A., Wysłowska J., Jarecka R. Najważniejsze motywy od romantyzmu do modernizmu. (Synteza literatury XIX wieku w pytaniach i odpowiedziach). <i>Cogito</i> . 2001. Nr 7. S. 17–25
Чотири автори	1. Плющ М. Я., Бевзенко С. П., Грипас Н. Я., Козачук Г. О. Сучасна українська літературна мова : підручник. За ред. Плющ М. Я. Київ : Вища школа, 2000. 430 с. 2. Gruszczyński W., Adamiec D., Bronikowska R., Wieczorek A. Elektroniczny Korpus Tekstów Polskich z XVII i XVIII w. – problemy teoretyczne i warsztatowe. <i>Poradnik Językowy</i> . 2020. № 8. S. 32–51
5 і більше авторів	1. Методика навчання іноземних мов і культур : теорія і практика : підруч. для студ. класич. педагогіч. і лінгвістич. університетів. Уклад. Бігич О.Б., Бориско Н.Ф., Борецька Г. Е. та ін., За заг. ред. С.Ю.Ніколаєвої. Київ : Ленвіт, 2013. 590 с. 2. Мовчан Р. В., Ковалів Ю. І., Погребенник В. Ф. та ін. Українська література: 11 клас : підруч. для загальноосвіт. навч. закладів. Київ; Ірпінь : Перун, 2003. 496 с.
Без автора	1. Українська мова. Енциклопедія. Редкол.: В. М. Русанівський, О. О. Тараненко та ін. 4-те вид. випр. і доп. Київ : Українська енциклопедія, 2013. 824 с. 2. Słowiańska onomastyka : encyklopedia. Pod red. E.Rzetelskiej-Feleszko, A.Cieślikowej, J.Dumy. Warszawa; Kraków : Tow. Naukowe Warszawskie, 2002. 535 s.

Продовження додатка

Джерело	Приклад оформлення
Багато- томний документ	1. Словник української мови : в 11 томах. Київ : Наукова думка, 1970 – 1980. 2. Франко І. Я. Вишенський і його твори. <i>Зібрання творів</i> : в 50 т. Київ, 1981. Т. 30. С. 54. 3. Яременко В. Новий тлумачний словник української мови : в 4 т. Київ, 2001. Т. 1. 910 с. 4. Literatura polska. Przewodnik encyklopedyczny. T. 1–2. Warszawa: PWN, 1984.
Матеріали конференцій	Славистичні студії: лінгвістика, літературознавство, дидактика : зб. наук. пр. Гол. редкол. Н. В. Подлевська; відпов. за вип. Н. М. Торчинська. Хмельницький, 2021. Вип. 10. 182 с.
Словники	1. Мельничук Т. Антропоніми в українсько-польській міжмовній комунікації : українсько-польський словник особових імен. Ужгород, 2013. 160 с. 2. Польсько-український словник. Уклад. Житар У. В., Пікуль С. А., Попов Є. Ф., Слободян Д. В. Київ : Чумацький Шлях, 2010. 670 с. 3. Słownik frazeologiczny współczesnej polszczyzny. Opr. S. Bąba, J. Liberek. Warszawa, 2001. 1096 s.
Дисертації	Беднаж М. А. Польсько-українська міжмовна омонімія : дис. ... канд. філол. наук : спец. 10.02.17 – порівняльно-історичне і типологічне мовознавство. Київ, 2000. 220 с. Мороз Т. О. Польські паремії з антонімічними компонентами (семантичний та структурно-граматичний аспекти): дисертація ... доктора філософії; спец. 10.02.03 – Слов'янські мови (035 – Філологія). Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України, Київ, 2023. 263 с.
Автореферат дисертації	Беднаж М. А. Польсько-українська міжмовна омонімія : автореф. дис. ... канд. філол. наук : спец. 10.02.17 – порівняльно-історичне і типологічне мовознавство. Київ, 2000. 20 с.
Стаття з журналу	1. Гонтарук Л. Характер запозичень із польської мови в українську XVI – першої половини XVII ст. <i>Проблеми слов'янознавства</i> . 2004. Вип. 54. С. 78–103. 2. Gawrońska-Garstka M. Językoznawstwo na przełomie XIX i XX wieku. <i>Przegląd Naukowo-Metodyczny. Edukacja dla Bezpieczeństwa</i> . 2010. Nr 1. S. 39–47
Стаття з газети	1. Герета Н. М. До питання про походження назви Волочиськ. <i>Зоря</i> . 2000. 21 жовтня. С. 4. 2. Dzieduszycki W. O Sienkiewiczu. <i>Gazeta Lwowska</i> . 1906. Nr 259. S. 12–14.

Продовження додатка

Джерело	Приклад оформлення
Стаття зі збірника	1. Торчинська Н. М. Символи як невід’ємний складник ментальності польського народу. <i>Славістичні студії: лінгвістика, літературознавство, дидактика</i> : зб. наук. пр. Хмельницький : ФОП Бідюк Є. І., 2018. Вип. 5. С. 223–228. 2. Bartmiński J. Semantyka i polityka. Nowy profil polskiego stereotypu Ukraińca. <i>Stereotypy mieszkają w języku</i> . Lublin, 2006. S. 299–314.
Стаття з енциклопедії	Єрмоленко С. Я. Лінгвофольклористика. <i>Українська мова : енциклопедія</i> . Редкол.: В. М. Русанівський, О. О. Тараненко, М. П. Зяблюк та ін. Київ : Вид-во «Українська енциклопедія» ім. М. П. Бажана, 2004. С. 315
Електронний ресурс	1. Чучка Павло. <i>Поетичні майстерні : вірші, проза, аналітики, огляди</i> . URL : http://mayster/user.php?id=2809 (дата звернення: 21.02.2021). 2. Праслов’янська мова. <i>Bikinedia</i> URL : https://cutt.ly/YXidRu1 (дата звернення: 21.02.2021). 3. Kowalczyk J. R. Stanisław Jerzy Lec. <i>Życie i twórczość (grudzień 2014)</i> . URL : http://culture.pl/pl/tworca/stanislaw-jerzy-lec (дата звернення: 21.02.2021). 3. Słownik geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich. URL : http://dir.icm.edu.pl/Słownik_geograficzny/ (дата звернення: 22.04.2022). 4. Kopko P. Krytyczny rozbiór gramatyki narodowej O. Kopczyńskiego (Przyczynek do historii polskiej gramatyki). Kraków, 1909. 94 s. URL : https://cutt.ly/jXz7UGh (дата звернення: 22.04.2022)
Джерела, генерації засобами штучного інтелекту	1. OpenAI. ChatGPT. 2025. URL : https://www.openai.com/chatgpt (дата звернення: 10.11.2025). 2. OpenAI. Зображення, згенероване моделлю DALL•E 3 на тему «Етичне використання ІІІ в освіті», 10 жовтня 2025 р. URL : https://openai.com/dall-e/ (дата звернення: 14.10.2025). 3. Google DeepMind. Gemini 1.5: відповідь на запит користувача про вплив ІІІ на академічну доброчесність. URL : https://gemini.google.com/ (дата звернення: 14.10.2025). 4. ChatGPT (версія GPT-4). OpenAI. URL : https://chat.openai.com (дата звернення: 15.03.2025). Використано для перевірки граматичної коректності польськомовних текстів. 5. ChatGPT (GPT-4) / OpenAI. 2025. URL : https://chat.openai.com (дата звернення: 15.03.2025). Застосовано для редагування перекладів з польської мови та перевірки стилістичної коректності польськомовних фрагментів роботи. 6. Штучний інтелект ChatGPT (версія 4.0) / Розробник: OpenAI. 2025. URL : https://chat.openai.com (дата звернення: 15.03.2025). Використано для аналізу польської лексики та перефразування польськомовних текстів.

ДОДАТОК Е

СТРУКТУРА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Складник	Вимога
Титульний аркуш	Оформлений відповідно до вимог
Завдання	Видається керівником після обрання теми, оформляється за зразком, друкується з двох боків аркуша
Анотація	Повинна мати до 500 слів і розміщуватися на одній сторінці формату А4
Зміст	Зазначаються початкові сторінки кожного розділу і підрозділу (їхні назви у змісті й тексті мають бути ідентичними). Розділи й підрозділи нумеруються арабськими цифрами
Вступ	Вказується актуальність теми роботи, мета, завдання, об'єкт, предмет, джерельна база, методи, наукова новизна, теоретичне і практичне значення, апробація дослідження
Розділ 1	Лінгвістично-теоретичний, літературно-історичний або перекладацько-науковий огляд певної проблеми (повинен включати 2–4 пункти)
Розділи 2, 3	Опис різних аспектів результатів власного дослідження (кожен розділ має включати 2–4 підпункти)
Висновки	Висвітлення результатів, отриманих у процесі виконання роботи; за змістом висновки мають відповідати поставленим завданням
Перелік джерел посилання	Повинен містити достатню кількість найменувань. Не менше 50 % мають становити статті, тези, монографії
Додатки	У додатках розміщується об'ємний фактичний матеріал: таблиці, рисунки, словники тощо

ДОДАТОК Ж

ЗРАЗОК ЗАЯВИ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ НА ПЕРЕВІРКУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ СПЕЦІАЛІЗОВАНИМИ ПРОГРАМНИМИ ЗАСОБАМИ

Завідувачу кафедри слов'янської філології

здобувачки вищої освіти 2 курсу групи
ФППМ/мз-25

ЗАЯВА

З правилами чинного Положення про систему забезпечення академічної доброчесності у Хмельницькому національному університеті, згідно з яким виявлення академічного плагіату є підставою для відмови в допуску кваліфікаційної роботи до захисту і застосування заходів академічної відповідальності, ознайомлений (а). Про використання спеціалізованих програмних засобів (СПЗ) StrikePlagiarism та Anti-Plagiarism для перевірки кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти на наявність академічного плагіату оповіщений (а). Надаю університету право на передачу моєї роботи для обробки та збереження в базах даних СПЗ і використання роботи для виявлення академічного плагіату в інших роботах, які перевіряються СПЗ. Також надаю свою згоду на обробку й збереження університетом моєї роботи в Інституційному репозитарії Хмельницького національного університету. Робота надається для перевірки в електронному варіанті. Електронна версія моєї роботи збігається (ідентична) з друкованою.

Дата

Підпис

ДОДАТОК И

ЗРАЗКИ УКЛАДАННЯ КАРТОТЕКИ

**Онiмна лексика, виокремлена з твору Яна Бжехви «Академiя пана Ляпки»
(Jan Brzechwa «Akademia pana Kleksa»)**

Nazywam się Adam Niezgódka , mam dwanaście lat i już od pół roku jestem w Akademii pana Kleksa . (1, c. 5)	Pan Kleks ma na imię Ambroży , a zatem tylko jeden Mateusz w całej Akademii nie zaczyna się na A . (1, c. 7)
Na parterze mieszczą się sale szkolne, w których odbywają się lekcje, na pierwszym piętrze są sypialnie i wspólna jadalnia, wreszcie na drugim pi�-trze mieszka pan Kleks z Mateuszem (1, c. 7)	Akademia mieści się na samym końcu ulicy Czekoladowej i zajmuje duży trzypiętrowy gmach, zbudowany z kolorowych cegielek. (1, c. 5)
Dlatego w Akademii jest czterech Adamów , pięciu Aleksandrów , trzech Andrzejów , trzech Alfred�w , sześciu Antonich , jeden Artur , jeden Albert i jeden Anastazy , czyli ogółem dwudziestu czterech uczniów. (1, c. 7)	Są tam wszystkie bajki pana Andersena i braci Grimm , bajka o dziadku do orzechów, o rybaku i rybaczce, o wilku, który udawał żebraka, o sierotce Marysi i krasnoludkach, o Kacze-Dziwacze i wiele, wiele innych. (1, c. 8)
Nawet Mateusz nie wie, ile jest tych bajek, i powiada, że „o�e o, a o�e żeście”, co znaczy, że może sto, a może dwieście. (1, c. 9)	– Mój Adasiu , skoczysz do bajki pana Andersena o dziewczynce z zapalkami, powołasz się na mnie i poprosisz o pudełko zapalek. (1, c. 9)
...musiałem po�yczy� miotł� od pewnej czarownicy z bajki o �ysej Górze . (1, c. 11)	a potem, wskazując na mnie i na jednego z Andrzejów , rzekł (1, c. 12)

Стилістичні та лексичні одиниці, виокремлені з i nших польських творi в

Анафора	Онiмнi
G�s pośrodku nocy g�s hen gdzie� z oddali jakby się zbli�al jakby kroczył g�s jakby się kt�s z mi�łosci żalił (M. S.)	Schulz mi�ł gotowy rękopis «Sklepów cynamonowych», ale nie mi�ł układow, aby go wyda�, – kontynuuje opowie� pan Alfred . (1, c. 24)
G�s pośrodku nocy g�s w tysięcznym g�s�w tłumie bo lepiej slychać gdy zamknięte oczy teraz zaczynam go rozumieć (M. S.)	W Warszawie pokazali ten rękopis Zofii Nałkowskiej , ale i ona odmowi�, tłumacząc, że co dnia przynosz� jej rękopisy. (1, c. 24)
to jest melodia z mojej matki stron to jest melodia z jej rodzinnych stron (M. S.)	Schulz mi�ł gotowy rękopis « Sklepów cynamonowych », ale nie mi�ł układow, aby go wyda�, – kontynuuje opowie� pan Alfred (1, c. 24)
M. S. – Maja Sikorowska. URL : http://www.tekstowo.pl/piosenka,maja_sikorowska,glos_z_oddali.html	Tajemniczy Bruno Schulz. URL : http://protruskavets.org.ua/tajemniczy-bruno-schulz/

ЗМІСТ

Вступ	3
1 Організація роботи над виконанням кваліфікаційної роботи	4
2 Вибір теми кваліфікаційної роботи	5
3 Структура кваліфікаційної роботи	6
4 оформлення кваліфікаційної роботи	14
5 Мовностилістична культура наукової роботи	16
6 Дотримання академічної доброчесності	17
7 Загальні вимоги до цитування	19
8 Використання інструментів штучного інтелекту	20
9 Захист і оцінювання кваліфікаційної роботи	20
Література	25
Додатки	27